

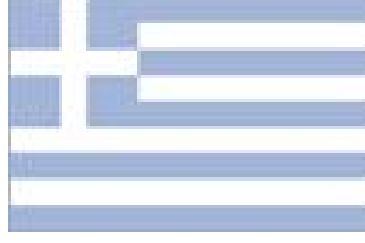
İZMİR TİCARET ODASI

**YUNANİSTAN'IN TEMEL EKONOMİK GÖSTERGELERİ
VE
TÜRKİYE-YUNANİSTAN TİCARİ VE EKONOMİK İLİŞKİLERİ**

**PINAR BARIŞ KARAYILANOĞLU
UZMAN YARDIMCISI
DIŞ EKONOMİK İLİŞKİLER MÜDÜRLÜĞÜ
TEMMUZ-2007**

YUNANİSTAN ÜLKE RAPORU

Resmi Adı	Yunanistan
Yönetim Biçimi	Cumhuriyet
Başkenti	Atina
Başlıca Kentleri	Atina ve Selanik
İdari Yapı	51 vilayet
Cumhurbaşkanı	Karolos PAPOULIAS (12 Mart 2005'ten beri)
Başbakan	Kostas KARAMANLIS (7 Mart 2004'ten beri)
Nüfusu	10.668.354 (Temmuz 2005 itibarıyla)
Yüzölçümü	131.940 km ²
Dili	Yunanca
Komşuları	Arnavutluk, Bulgaristan, Türkiye, Makedonya
Para Birimi	Euro
B.İ.E Temsilcisi	Euro Mrs. A. Missa Kerkentze-Ticari Ataşe Yunanistan Büyükelçiliği-Paris
B.İ.E Üyelik Tarihi	11 Kasım 1928

ÜLKE COĞRAFYASI

Başkenti:	Atina
Yüzölçümü:	131.940 km ² (Ekilebilir arazi %20.45, Ekili alan %8, Otlak ve meralar %41, Orman ve ağaçlık bölge %20)
Coğrafi Konumu:	Güney Avrupa'da Türkiye ve Arnavutluk arasında bulunan Yunanistan'ın Ege Denizi'ne, İyonya Denizi'ne ve Akdeniz'e sınırı vardır.
Sınır Uzunluğu:	1.228 km (kıyı şeridi 13.676 km)
Büyük Kentler:	Atina, Selanik, Pire, Patra, Heraklion, Larissa
Önemli Limanları:	Pire, Selanik, Patra, Elefsis, Dedeğaç, Heraklion (Girit), Kavala, Volos, Igoumenitsa, Lavrion
İklim:	Akdeniz iklimi hakim olup, kış mevsiminde kuzey bölgelerine kar düşmekte, güney ve batı bölgeleri yağmur almaktadır.

Tarım Ürünleri: Buğday, mısır, arpa, şeker pancarı, zeytin, domates, şarap, tütün, patates, sığır eti, süt ve süt ürünleri

Madenler: Petrol ürünleri, petro kimya, alüminyum ve metal ürünleri.

DEMOGRAFİK YAPI

Nüfus Dağılımı: 0-14 yaş arası % 14.3
15-64 yaş arası % 66.7
65 yaş ve üstü % 19

Nüfus Artış Hızı: %0,18

Doğum Oranı: Her 1.000 kişide 9.68 doğum

Ölüm Oranı: Her 1.000 kişide 10.24 ölüm

Çocuk Ölüm Oranları: Her 1.000 canlı doğumda 5,43 ölüm

Göç Oranı: Her 1.000 kişiye 2,34 göçmen

Ortalama Ömür: 79,24 (Kadın: 81,91 Erkek: 76,72)

Toplam Doğurganlık Oranı: Kadın başına 1,34 çocuk

Etnik Gruplar: Yunan 98%, diğer 2%
Yunan hükümeti Yunanistan'da etnik bölünme olmadığı görüşündedir.

Konuşulan Diller: Yunanca (%99), İngilizce, Fransızca.

Dinler: Yunan Ortodoks 98%, Müslüman 1.3%, diğer 0.7%

Okur yazarlık Oranı: %97.5

SİYASİ VE İDARİ YAPI

Resmi Adı: Helenik Cumhuriyeti

Uluslararası İşareti: Yunanistan

Yönetim Şekli: Yunanistan, parlamenter demokrasi ile yönetilen, AB üyesi bir ülkedir. Yunan Parlamentosu'nda 300 milletvekili bulunmaktadır. 7 Mart 2004 tarihinde yapılan parlamento seçimlerinde muhafazakar Yeni Demokrasi (ND) partisi seçimleri kazanarak, Pan-Helenik Sosyalist Hareket (PASOK) partisinin 11 yıllık iktidarına son vermiştir. Yapılan parlamento seçimlerinden sonra Yeni Demokrasi Partisi Başkanı Kostas Karamanlis, Yunanistan Başbakanı olmuştur.

Cumhurbaşkanı: Karolos PAPOULIAS (12 Mart 2005'ten beri)

Başbakan:	Kostas KARAMANLIS (7 Mart 2004'ten beri)
Yasal Sistem:	Tek meclisli sistem. 300 koltuklu kabine halk tarafından dört yıllığına seçilmektedir.
Siyasi Partiler ve Liderleri:	Sol ve İlerleme Koalisyonu (Sinaspismos) Başkan: Alekos ALAVANOS Yunanistan Komünist Partisi (KKE) Genel Sekreter: Aleka PAPERIGA Yeni Demokrasi Partisi (ND) (muhafazakar) Başkan: Konstantinos KARAMANLIS Panhelen Sosyalist Hareket (PASOK) Başkan: Yorgos PAPANDEU Popüler Ortodoks Partisi LAOS Başkan: Georgios KARATZAFERIS
Savunma Harcamaları:	Milli Gelir'in %4.3'ü (2003)

İDARİ BÖLGELER

Yunanistan 13 coğrafi bölgeye ve 51 vilayete bölünmektedir. Vilayetler halk tarafından seçilen valiler tarafından yönetilmektedir. Yunanistan'ın coğrafi bölgeleri ve vilayetleri şunlardır:

1. Atina ve Bölgesi (Attika Vilayeti)

Ülke nüfusunun %32.8'i (3.450.889) bu bölgede yaşamaktadır. Attika vilayetinde gemicilik, baskıcılık, gıda, ecza sanayi, deterjan gibi sektörler ön plana çıkmaktadır. Bu bölgede Pire, Elefsina, Lavrio ve Rafina limanları bulunmaktadır.

2. Merkezi Makedonya

Merkezi Makedonya Bölgesi'nde 7 vilayet bulunmaktadır. Bunlar Halkidiki, İmathia, Kilkis, Pella, Pieria, Serres ve Selanik vilayetleridir. Merkezi Makedonya bölgesinde gıda, giysi ve ayakkabı, tekstil gibi sektörler bulunmaktadır. Bölgenin en önemli limanı ise Selanik Limanıdır.

3. Theselya Bölgesi

Theselya Bölgesi'nde 4 adet vilayet bulunmaktadır. Bunlar Karditsa, Larissa, Magnesia ve Trikala vilayetleridir. Gıda, metalik olmayan maden ürünleri ve metali bitmiş ürünler başlıca endüstri sektörleridir. Volos Limanı da bu bölgede bulunmaktadır.

4. Mora Yarımadası

Mora Yarımadası olarak bilinen bölgede toplam 5 vilayet bulunmaktadır. Bunlar Argolida, Arkadia, Korinthia, Lakonia, Messinia vilayetleridir. Gıda ve metalik olmayan maden ürünleri bölgedeki en önemli sektörlerdir. Kalamata Limanı bu bölgede yer almaktadır.

5. Girit Adası

Hanya, Heraklion, Lassithi ve Rethimno bu bölgenin vilayetleridir. Gıda ve metalik olmayan maden ürünler başlıca endüstri sektörleridir. Heraklion, Rethimno, Suda ve Hanya bölgenin başlıca limanlarıdır.

6. Orta Yunanistan

Orta Yunanistan Bölgesi'nde 5 adet vilayet bulunmaktadır. Bunlar Evia, Evrytania, Fokida, Fthiotida, Viotia vilayetleridir. Gıda, metalik olmayan maden ürünleri ve metali bitmiş ürünler başlıca endüstri sektörleridir. Halkida Limanı bu bölgede yer almaktadır.

7. Batı Yunanistan

Achea, Etolokarnania ve İlia bölgede bulunan 3 vilayettir. Gıda ve metalik olmayan maden ürünleri en önemli endüstri sektörlerindedir. Patra Limanı bu bölgede yer almaktadır.

8. İyonya-Batı Yunanistan Adaları

Kefallonia, Kerkira (Korfu), Lefkada ve Zakynthos Adaları bu bölgedeki vilayetleri oluşturmaktadır. Başlıca endüstri sektörleri gıda ve metalik olmayan maden ürünlerdir. Kerkira ve Zakynthos bölgenin önemli limanlarıdır.

9. Kuzey Batı Yunanistan-İpiros Bölgesi

Bu bölgede Arta, İoannia, Preveza ve Thesprotia vilayetleri bulunmaktadır. Metalik olmayan maden ürünleri, gıda, içki sanayi, ahşap ve şişe mantarı başlıca endüstri ürünleridir. Bölgenin Limanı, İgumenitsa Limanıdır.

10. Batı Makedonya- Kuzey Yunanistan

Florina, Grevena, Kastoria ve Kazoni bölgede bulunan 4 vilayetin adlarıdır. Metalik olmayan maden ürünleri, giysi ve ayakkabı, gıda başlıca sektörlerdir.

11. Doğu Makedonya ve Trakya (Türkiye sınırına yakın bölgeler?)

Drama, Evros (Meriç), Kavala, Rodopi ve Ksanthi (İskeçe) bölgedeki vilayetlerdir. Metalik olmayan maden ürünleri, gıda, ayakkabı ve giysi sektörleri başlıca sektörlerdir. Bölgenin başlıca Limanları Kavala, Dedeağaç ve Nea Karvali'dir.

12. Kuzey Ege Adaları

Sakız, Lesvos ve Samos vilayetlerinden oluşmaktadır. Metalik olmayan maden ürünleri, gıda ve içki başlıca sanayi sektörleridir. Bölgenin en önemli limanı Midilli limanıdır.

13. Güney Ege Adaları

Güney Ege Adaları Bölgesinde, Dodekanissa (Oniki ada) ve Kiklad vilayetleri bulunmaktadır. Metalik olmayan maden ürünleri, gıda ve içki önemli sanayi sektörleridir. Rodos, Kos ve Ermupoli bölgenin önemli limanlarıdır.

Yunanistan'da yerel makamlar iki başlık altında toplanmaktadır: Belediyeler ve Valilikler. Her iki makam da yerel işlerle ve ihtiyaçlarla ilgilenmektedir. Bunun aksine devlet görevi sorunlara ulusal ölçekli çözümler bulmaktır. Gerek Belediye Başkanı gerekse Vali hükümet tarafından atanmaz, seçimle dört yıllığına seçilir.

Yunanistan'da bulunan eyaletlerde seçimle gelen valiler görev yapmaktadır. Valiler, valilik makamı seviyesinde yönetilmesi gereken yerel meselelerden sorumludur.

Valiler, Savunma, Dışişleri, Ekonomi ve Adalet Bakanlığıyla Ulusal İstatistik Servisi haricinde diğer bakanlıkların yerel temsilcileridir.

Valiler devlet makamlarının sorumluluğunda olan konularla, örneğin toprakların kullanılması, şehir planlamacılığı veya idaresi, halk eğitim merkezlerinin denetimi ve işletimiyle de ilgilenmezler. Belediyelerin sorumluluk alanına giren konular da valilerin sorumluluğunda değildir.

YUNANİSTAN'IN İHRACAT YAPTIĞI BAŞLICA ÜLKELER

ÜLKE	2005	2004	ARTIŞ/AZALIŞ ORANI
ALMANYA	1,721.2	1,617.5	6,4
İTALYA	1,456.4	1,238.5	17,6
İNGİLTERE	938.7	928.3	1,1
BULGARİSTAN	817.9	779.6	4,9
TÜRKİYE	754.1	555.0	35,9
ABD	735.3	651.9	12,8
KIBRIS	716.9	580.1	23,6
FRANSA	577.4	520.9	10,9
İSPANYA	497.6	413.7	20,3
ROMANYA	408.7	383.4	6,6
ARNAVUTLUK	348.5	344.5	1,1
HOLLANDA	333.0	332.8	0,1
MAKEDONYA	327.0	310.3	5,4
RUSYA	275.1	268.1	2,6
BİRLEŞİK ARAP EMİRLİKLERİ	208.3	104.0	100,3
BELÇİKA	190.1	195.0	2,5
LİBYA	157.7	169.7	7
SURİYE	157.4	77.3	103,6
İSVEÇ	141.3	128.4	10,1
POLONYA	134.1	115.2	16,4

YUNANİSTAN'IN İTHALAT YAPTIĞI BAŞLICA ÜLKELER

ÜLKE	2005	2004	ARTIŞ/AZALIŞ ORANI
ALMANYA	5,796.4	5,607.2	3.4%
İTALYA	5,366.0	5,406.9	0.8
RUSYA	3,389.5	2,303.7	47.1
FRANSA	2,507.0	2,716.4	7,7
HOLLANDA	2,409.5	2,361.8	2.0
SUUDİ ARABİSTAN	1,805.8	1,287.7	40.2
İSPANYA	1,713.0	1,631.9	5.0
ÇİN	1,702.7	1,423.1	19,6
BELÇİKA	1,569.4	1,589.5	1,3
ABD	1,496.5	1,888.7	20,8
İRAN	1,488.6	1,155.1	28,9
GÜNEY KORE	1,178.8	1,724.4	31,6
TÜRKİYE	956.7	992.5	3,6
JAPONYA	926.8	1,239.3	25,2
LİBYA	615.0	290.2	111,9
İSVİÇRE	596.0	602.2	1.0
BULGARİSTAN	589.0	464.4	26,8
İSVEÇ	573.1	624.1	8,2
AVUSTURYA	457.7	451.7	1,3
ROMANYA	434.3	503.7	13,8

YUNANİSTAN'IN İHRAÇ ETTİĞİ BAŞLICA ÜRÜNLER

- Taze ve işlenmiş meyve ve sebzeler, tütün, pamuk, rafine edilmiş petrol ürünleri, bitkisel yağlar, tekstil iplikleri, tekstil mamulleri, giyim eşyaları ve aksesuarları, demir dışı metallerden alüminyum, demir çelik ürünleri, çimento.

YUNANİSTAN'IN İTHAL ETTİĞİ BAŞLICA ÜRÜNLER

- Petrol ve petrol ürünleri, kara taşıtları, tekstil iplikleri, kumaş, sanayi makineleri ve parçaları, elektrikli makineler, çeşitli sanayi ürünleri, tıbbi ve eczacılık ürünleri, demir-çelik, giyim eşyaları ve aksesuarları, et ve et ürünleri, kağıt ve karton mamulleri.

YUNAN EKONOMİSİ

Yunanistan kapitalist bir ekonomiye sahiptir. GSMH'nin %40'ını özel sektör oluşturmaktadır. Ayrıca GSMH'nin %15'ini turizm gelirleri oluşturmaktadır. Göçmenler iş gücünün yaklaşık beşte birini oluşturmaktadır. Yunanistan AB yardımlarından en çok yararlanan ülkedir. AB'den aldığı yardım yıllık GSMH'nin %3.3'üne denk düşmektedir. Yunan ekonomisi 2003 ile 2005 yılları arasında %4 oranında büyümüştür. Bu büyümenin nedeni 2004 yılında düzenlenen Olimpiyat Oyunları sırasında yapılan altyapı çalışmaları ve yatırımlardır. Ekonomik büyüme 2005 yılında ise %3 oranına gerilemiştir. Kamu borcu, enflasyon ve işsizlik gibi oranlar AB ortalamalarının üzerinde seyretmektedir. Yunan hükümetinin bu sorunlarla başa çıkmak için hükümet harcamalarını kesmeye devam etmesi, kamu sektörünü küçültmesi ve iş gücü ile emeklilik sisteminde reform yapması beklenmektedir.

1 Ocak 2006'da yürürlüğe giren Yunanistan Yabancı Yatırımlar Kanunu, Yunanistan'daki yatırımları arttırması beklenmektedir.

YUNANİSTAN'IN EKONOMİK GÖSTERGELERİ

Kişi başına düşen gelir: 19.119 dolar (2006)

GSYM: 236.8 milyar dolar (2005)

GSMH Artış Hızı: %4.1 (2006)

GSMH'nin Sektörel Payları: Tarım 5.4%, Sanayi %21.3, Hizmetler: %73.3 (2005)

İhracat: 20.9 milyar dolar (2006)

İthalat: 63.650 milyar dolar (2006)

Enflasyon: %3.2 (2006)

İşsizlik Oranı: %9.2 (2006)

Ekonomik Yardım: 2005 yılı sonuna kadar 164 milyar dolar

Kamu Borcu/GSMH: %107 (2006)

Yatırımlar: GSMH'nin %25.3'ü (2005 tahmini)

Bütçe: Gelirler: 94.13 milyar dolar, giderler: 103.4 milyar dolar (2005 tahmini)

Yunan Deniz Taşımacılığı Gelirleri: 14.324 milyon euro (2006)

AB Fon Destekleri: Yunanistan AB'den II.Yapısal Fon ile 1994-1999 yıllarında 32 milyar Euro, 2000 yılından itibaren III.Yapısal Program kapsamında 48 milyar Euro geri ödemesiz destek almıştır.

- 2005-2008 döneminde yeni projelerle AB kaynaklarından 30 milyon Euro çekilmesi planlanmaktadır.
- Yunan özel sektör projeleri dahil AB fonlarının GDP'ye oranı her yıl %4 yani 7 milyar Euro'yu bulmaktadır.

TÜRKİYE-YUNANİSTAN TİCARİ İLİŞKİLERİ

Türkiye ile Yunanistan arasındaki ticari ilişkiler son on yılda yaklaşık 10 kat bir artış kaydetmiştir. 1994 yılında iki ülke arasında 273 milyon dolar olan ticaret hacmi, 2005 yılında 2 milyar dolar seviyesine ulaşmıştır. Türkiye ile Yunanistan arasındaki ticari ilişkiler özellikle 2000 yılından itibaren önemli bir artış kaydetmiştir. 2000 yılında iki ülke arasındaki ticaret miktarı 868 milyon dolarken, 2006 yılında 2 milyar 640 milyon dolar olmuştur. Yunanistan'ın ithalat yaptığı ülkeler arasında Türkiye 13. sırada yer alırken, ihracat yaptığı ülkeler arasında 12. sırada yer almaktadır. Yunanistan'ın 2004 yılında Türkiye'ye yaptığı ithalat 555 milyon dolar civarındayken sadece 2007 Ocak-Mayıs döneminde 328 milyon dolara yükselmiştir.

Dış Ticaret Göstergeleri (Milyon \$)

Yıllar	Türkiye'nin İhracatı	Türkiye'nin İthalatı	Denge	Hacim
1994	168,7	105,1	63,6	273,8
1995	209,9	200,7	9,2	410,6
1996	236,5	285,0	-48,5	521,5
1997	298,2	430,8	-132,6	729,0
1998	369,2	319,7	49,5	688,9
1999	406,8	303,0	103,8	709,8
2000	437,7	430,8	6,9	868,5
2001	476,1	266,2	209,9	742,3
2002	573,8	323,6	250,2	897,4
2003	910,6	424,3	486,3	1.334,9
2004	1.166,0	592,0	574	1.758,0
2005	1.122,0	721,0	401	1.843,0

Türkiye'nin Yunanistan'a İhracatı		
Fasıl	2004	2005 (ilk 11 ay)
Demir ve Çelik	186,662,945	124,645,735
Kazan, makine ve cihazlar, alet ve parçaları	73.734.357	74.471.115
Elektrikli Makine ve Cihazlar, aksam ve parçaları	72,792,305	70,591,539
Demir veya çelikten eşya	67,550,604	68,778,341
Motorlu kara taşıtları, aksam ve parçaları	103,965,406	62,986,628
Örülmemiş giyim eşyası ve aksesuarları	38,555,324	58,354,758
Mobilyalar; aydınlatma, reklam lambaları, prefabrik yapılar	37,626,142	36,041,518
Plastik ve plastikten mamul eşya	29,717,914	35,422,646
Yenilen meyvalar, kabuklu yemişler, turuncğil ve kavun kabuğu	31,684,824	30,219,645
Dokumaya elverişli suni ve sentetik lifler	26,379,693	28,557,524
Pamuk	30,487,206	25,764,937
Seramik mamulleri	25,818,313	24,366,857
Halılar ve diğer dokumaya elverişli maddeden yer kaplamaları	17,537,603	20,435,362

Türkiye'nin Yunanistan'a İthalatı		
Fasıl	2004	2005 (ilk 11 ay)
Mineral yakıtlar, mineral yağlar ve müstahsalları, mumlar	116,807,944	157,369,602
Pamuk	173,802,337	138,553,149
Plastik ve plastikten mamul eşya	97,939,468	114,473,012
Kazan, makine ve cihazlar, alet ve parçaları	33,909,192	21,436,459
Demir ve çelik	3,710,369	20,386,737
Alüminyum ve alüminyum eşya	13,073,921	17,208,442
Kağıt ve karton; kağıt hamurundan, kağıt ve kartondan mamul eşya	13,757,628	13,876,098
Ham postlar, deriler (kürkler hariç)ve köseleler	14,113,293	13,639,255
Ağaç ve ağaçtan mamul eşya, odun kömürü	12,678,170	12,556,766
Organik kimyasal ürünler	7,415,570	8,322,157
Elektrikli makine ve cihazlar, aksam ve parçaları	7,966,397	7,498,554
Yağlı tohum ve meyveler, sanayi bitkileri, saman, hayvan yemi	6,625,919	7,492,451
Adi metallerden çeşitli eşya	2,932,872	6,771,194

2005 yılında İzmir'den Yunanistan'a 183.156.896 milyon dolar, Yunanistan'dan İzmir'e yapılan ithalat ise 77.773.926 milyon dolar olmuştur.

TÜRKİYE'DEKİ YUNAN YATIRIMLARI

Hazine Müsteşarlığının 2006 rakamlarına göre Türkiye'de şu anda 126 adet Yunan sermayeli şirket bulunmaktadır. Bu şirketlerin Türkiye'deki toplam sermayesi 430 milyon Euro'dur.

Türkiye'deki Yunan yatırımlarına ilişkin olarak yaşanan en büyük gelişme ise Yunanistan'ın en büyük bankalarından biri olan National Bank of Greece'in (NBG-Yunan Ulusal Bankası) Türkiye'deki Finansbank'ın %46'sını 2.774 milyar dolara satın alması olmuştur.

Türkiye'deki Yunan yatırımlarında ikinci sırada yer alan firma ise İddaa'nın yüzde 45 ortağı olan Yunanlı Intralot firmasıdır. Intralot firması Yunanistan'daki en büyük gruplardan biri olan Intracom'a bağlı bulunmaktadır.

Türkiye'de bulunan 126 Yunan şirketinden 27 tanesi İzmir'de bulunmaktadır. Bu şirketlerin toplam sermayesi ise 1 milyon 752 bin 438 YTL'dir. İzmir'deki Yunan sermayeli firmalar genel olarak imalat sanayi, oteller ve lokantalar, sağlık işleri ve sosyal hizmetler, gayri menkul, kiralama ve iş faaliyetleri, ulaştırma, depolama ve haberleşme hizmetleri, toptan ve perakende ticaret, motorlu taşıt, motosiklet, kişisel ve ev eşyalarının onarımı, balıkçılık sektöründe faaliyet göstermektedir.

YUNANİSTAN'DAKİ TÜRK YATIRIMLARI

Yunanistan hükümeti son döneme kadar teşvik edici olmayan bir yatırım politikası uygulamıştır. Karamanlis hükümetinin iktidara gelmesiyle birlikte yatırım kanununda bazı değişiklikler yapılarak, ülke yabancı yatırımlara açılmaya çalışılmıştır.

Yunanistan Hükümeti'nin uygulamaya koyduğu 23.08.2005 tarih ve 3386 sayılı Kanun gereğince asgari 300.000 Euro'luk yatırım yapan firmalara oturma ve çalışma müsaadesi verilmesi konularında daha esnek davranılmaya başlanmıştır.

Ancak yakın zamana kadar yabancı yatırımını teşvik edici uygulamalarda bulunulmaması ve yabancı sermaye kanunu çerçevesinde uygulanan yabancılara çalışma ve oturma müsaadesi verilmesi konularında çıkartılan güçlükler nedeniyle halen Yunanistan'da ciddi sayılabilecek bir Türk yatırımı bulunmamaktadır.

Hazine Müsteşarlığı'nın verilerine göre Yunanistan'da toplam dört Türk firmasının faaliyette bulunduğu, toplam yatırım tutarının ise 487 bin dolar civarında olduğu belirtilirken, Dış Ticaret Müsteşarlığı'nın verilerine göre, Yunanistan'da turizm, nakliyat, gıda, mobilya mağazaları, bilişim ve dış ticaret sektörlerinde faaliyet gösteren yaklaşık 10 Türk firması bulunmaktadır.

Son dönemde İpekyol, Machka, Koton ve İnci gibi büyük Türk markaları Yunanistan'da mağazalar açmıştır. Bu dört büyük Türk markası Yunanistan'ın başkenti Atina'da hizmete giren The Mall alışveriş merkezinde mağaza açmak için toplam 1 milyon 950 bin Euro harcama yapmıştır. Atina'da Machka dahil iki mağazaya 750 bin Euro harcayan İpekyol yılda 2.5-3 milyon Euro ciro hedeflemektedir. Mağazasına 950 bin Euro yatırım yapan Koton, 5 milyon Euro ciro planlamaktadır. 250 bin Euro'luk harcamayla Atina'ya yerleşen İnci Kundura 2 milyon Euro ciro öngörmektedir.

Öte yandan, halen Türk yatırımı olarak nitelendirilebilecek, 4 adet nakliye firması, iki adet restoran (İstanbul'daki Tike ve Sirkeci Restoranlarının Atina şubeleri) , bir adet mobilya (İstikbal mağaza zincirinin Gümölcine, Selanik ve İskeçe şubeleri), ayrıca Yunanlı bir firma tarafından distribütörlük alınarak çalışan Mavi Jeans markası bulunmaktadır.

TURİZM

Yunanistan'ın 2006 yılı turizm geliri 14.4 milyar Euro'dur. Bu rakam 2004 yılında 9,5 milyar Euro idi. 2006 yılında Yunanistan'a toplam 14 milyon 825 bin turist gelmiştir. Yunanistan'dan yurtdışına ise 3 milyon 862 bin kişi çıkış yapmıştır.

2004 yılında muhtelif nedenlerle Türkiye'ye gelen Yunanlı sayısı 450 bin iken, 2005 yılında bu rakam 584 bin civarında hesaplanmıştır. 2006 yılında ise 412.819'dur.

Yunanistan'a ise 2004 yılında 150 bin, 2005 yılında ise 200 bin civarında Türk vatandaşı gitmiştir.

Türkiye'den Yunanistan'a giden Türk vatandaşlarının dörtte üçü deniz yoluyla Yunanistan'a gitmiş ve çoğunlukla Yunan Adalarını ziyaret etmişlerdir.

Türkiye ve Yunanistan arasında turizm alanında önemli bir işbirliği potansiyeli mevcut olmasına rağmen, henüz herhangi ciddi bir girişimde bulunulmamıştır.

TÜRK EGE KIYILARI VE YUNANİSTAN EGE ADALARI ARASINDAKİ İŞBİRLİĞİ OLANAKLARI

Türkiye ile Yunanistan arasındaki genel işbirliği ve ortak yatırım imkanlarına ek olarak, Türk Ege Kıyıları ile Yunan Ege Adaları arasında çeşitli sektörlerde ekonomik ve ticari ilişkileri geliştirmek ve daha sonra ülke bu gelişimi geneline yaymak mümkün görünmektedir.

Türk Ege kıyılarında bulunan iller ve ilçeler ile Ege Yunan Adaları arasında tarihten gelen bir bağ ve buna bağlı olarak bazı benzerlikler olduğu kaçınılmaz bir gerçektir. Ege kültürünün bir parçası olarak, üretilen mamul ve mamul grupları; bunlar için gerekli olan hammaddeler; doğal kaynaklar; tüketim mamulleri ve tüketim şekilleri arasında büyük ölçüde paralellik vardır. Adalar'daki imkanlar ve kaynaklar kısıtlı olduğundan, ihtiyaçların büyük çoğunluğunun karşılanmasında ve/veya doğal kaynaklar kullanılarak üretilen mamul ve hizmetlerin pazarlanmasında anakaraya bağımlı kalınmaktadır.

Buna karşın, adaların son derece yakınında bulunan ve adalarda öncelikli ihtiyaç duyulan mamuller açısından adeta birer depo niteliğinde olan Türk Ege Kıyıları'ndaki iller ve ilçeler, söz konusu bu mamullerin tedarik edilebileceği en uygun yer olarak görünmektedir.

Bu çerçevede, Türk Ege Kıyıları ile Ege Yunan Adaları arasında gıda ve gıda ürünleri ile temel tüketim maddeleri ticaretinin geliştirilmesinin, her iki taraf açısından da büyük faydaları olacaktır. Daha sonraki aşamalarda ürün yelpazesi genişletilerek, hemen hemen her sektörde, özellikle tüketime yönelik olarak karşılıklı ticaret imkanları yaratılabilir.

Türk Ege Kıyıları ile Ege Yunan Adaları arasında ekonomik ve ticari ilişkiler açısından her iki tarafın da yararına olacak bir takım girişimler ve işbirliği olanakları şu şekilde özetlenebilir;

- Gıda ve gıda ürünleri ile yaş sebze ve meyve ticaretinin karşılıklı olarak geliştirilmesi,
- Temel tüketim mamullerine yönelik ticaretin başlatılması ve çeşitli bayilikler verilmesi,

- İnşaat malzemeleri, elektrikli ev aletleri, otel ekipmanları, tekstil ve tekstil ürünleri ticareti için bir takım girişimlerde bulunulması ve ortaklıklara gidilmesi,
- Türk Ege Kıyıları'ndaki limanlardan Adalar'a yolcu ve mal taşımacılığını geliştirmek ve canlandırmak üzere düzenli feribot ve gemi seferlerinin başlatılması,
- Danışmanlık hizmetleri verilmesi ve/veya alınmasında bir takım teknik düzenlemeler getirilerek, işleri zorlaştıran değil, basite indirgeyen prosedürlerin uygulanması,
- Özellikle Adalar'a yapılacak ziyaretlerde ve gezilerde vize işlem ve prosedürlerinin kolaylaştırılması,
- Her iki ülkenin de bu özellikli bölgelerde sınır ticaretini kolaylaştırıcı tedbirler alması.

Yukarıda sayılan girişimler başlatıldığında, Türk Ege Kıyıları ile Ege Yunan Adaları arasındaki ticaret hacminde büyük artışlar yaşanacağı son derece açıktır. Bundan daha da önemlisi, küçük çaplı başlayan, daha sonra giderek artan bu ticaret hacminin sonunda, iki ülke arasındaki ekonomik ve ticari ilişkilerin geneline de yayılacağıdır.

Başka bir ifade ile özelden başlayarak genele yayılacak olan Türk Ege Kıyıları ile Ege Yunan Adaları arasındaki ticaret, Türkiye ile Yunanistan arasında başlatılan yakınlaşma sürecinin gelişip genele yayılması ve uzun dönemli olmasında son derece yararlı bir adım olacaktır.

İnsanlar arası sorunlar yaşamayan ancak siyasi gerginlikler nedeni ile birbirine yaklaşamayan iki toplumun karşılıklı ticaretini geliştirip arttırmasının siyasi anlaşmazlıkların çözümünde büyük bir katkısı olacağı son derece açıktır.

İKİ ÜLKE ARASINDAKİ TİCARİ VE EKONOMİK ANLAŞMALAR

- Türkiye - Yunanistan Ticaret ve Ödeme Anlaşması (7 Kasım 1953)
- Türkiye - Yunanistan Arasında Uluslararası Karayolu Nakliyatına Dair Anlaşma (Kasım 1970)
- Türkiye-Yunanistan Arasında Uluslararası Karayolu Nakliyatına Dair Anlaşma (16 Kasım 1970)
- Karma Turizm Komisyonu Mutabakat Zaptı (1980)
- Turizm Alanında İşbirliği Anlaşması (20 Ocak 2000, Ankara) (4 Mayıs 2001 tarihinde yürürlüğe girmiştir)
- Çevrenin Korunmasına İlişkin Mutabakat Muhtırası (20 Ocak 2000, Ankara) (30 Haziran 2001 tarihinde yürürlüğe girmiştir)
- Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması Anlaşması (20 Ocak 2000, Ankara) (24 Kasım 2001 tarihinde yürürlüğe girmiştir)
- Organize Suç, Uyuşturucu Madde Kaçakçılığı ve Yasadışı Göçün Önlenmesi Anlaşması (20 Ocak 2000, Ankara) (17 Temmuz 2001 tarihinde yürürlüğe girmiştir)
- Bilimsel ve Teknolojik İşbirliği Anlaşması (4 Şubat 2000, Atina) (4 Mayıs 2001 tarihinde yürürlüğe girmiştir)
- Gümrük İdarelerinin İşbirliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşması (4 Şubat 2000, Atina) (3 Haziran 2001 tarihinde yürürlüğe girmiştir)
- Kültürel İşbirliği Anlaşması (4 Şubat 2000, Atina) (19 Temmuz 2001 tarihinde yürürlüğe girmiştir)
- Ekonomik İşbirliği Anlaşması (4 Şubat 2000, Atina) (24 Kasım 2001 tarihinde yürürlüğe girmiştir)
- Tarım Alanında Teknik, Bilimsel ve Ekonomik İşbirliği Protokolü (22 Haziran 2000, Ankara)
- Deniz Taşımacılığı Anlaşması (4 Şubat 2001) (19 Ağustos 2001 tarihinde yürürlüğe girmiştir)
- Kültürel İşbirliği Anlaşması (4 Şubat 2000) (19 Temmuz 2001 tarihinde yürürlüğe girmiştir)
- Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşması (2 Aralık 2003'te imzalandı ve 1 Ocak 2005'ten itibaren yürürlüğe girdi)

Kaynaklar:

www.cia.gov
www.dtm.gov.tr
www.ito.org.tr
www.deik.org.tr
www.mof.gr
www.elke.gr